

ЗАЯВА ПРАДСТАЎНІКОЎ ПОЛЬСКОЙ ГРАМАДЗЯНСКОЙ СУПОЛЬНАСЦІ Ё СУВЯЗІ З ДЗЕЯННЯМІ БЕЛАРУСКОЙ УЛАДЫ

Варшава, 4 жніўня 2020

З моманту абвяшчэння даты прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі ўлада ў Мінску праводзіць масавыя незаконныя дзеянні, мэта якіх у тым, каб перашкодзіць грамадзянам мірна выражаць свае погляды і галасаваць у свабодных і сумленных выбарах. Мы назіраем беспрэцэдэнтныя ў сваіх маштабах спробы захаваць уладу метадамі і сродкамі, якія супярэчаць міжнародным стандартам прававой дзяржавы, якія парушаюць правы чалавека і грамадзянскія свабоды.

Паводле звестак беларускіх і міжнародных праваабарончых арганізацый, з пачатку мая да канца ліпеня **было затрымана больш за 1300 асоб**, сярод якіх актывісты, праваабаронцы, мірныя дэманстранты, а таксама звычайныя мінакі, якія не ўдзельнічалі ў мірных акцыях пратэсту. Таксама былі затрыманыя **больш за 70 журналістаў і блогераў**. Большасць затрыманняў вядзе да адміністрацыйных працэсаў і высокіх штрафаў, а таксама пазбаўлення волі на тэрмін да 2 месяцаў. Затрыманні масавыя і беспадстаўныя, а ў дачыненні да затрыманых, у тым ліку да людзей са значнай ступенню інваліднасці, ужываецца гвалт. Альтэрнатыўныя кандыдаты на прэзідэнцтва, якія карыстаюцца грамадскім даверам, а таксама іхныя прыхільнікі былі арыштаваныя яшчэ на этапе збору подпісаў у іх падтрымку. На сёння **24 асобы класіфікуюцца як палітычныя вязні**.

Як прадстаўнікі польскай грамадзянскай супольнасці, мы назіраем за падзеямі апошніх месяцаў у Беларусі з глыбокай занепакоенасцю і выказваем рашучы супраціў рэпрэсіям і гвалту, якімі карыстаецца беларуская ўлада. Мы патрабуем ад улады ў Мінску спыніць запалохванне і душэнне грамадскай актыўнасці сваіх грамадзян, што, сярод іншага, праяўляецца:

- у **пагрозях ужывання сілы**, у тым ліку агнястрэльнай зброі, супраць мірных дэманстрантаў, з мэтай запалохвання грамадзян і выкарыстоўвання ў палітычнай барацьбе з апанентамі;
- ва **ўзбуджэнні крымінальных спраў паводле палітычных матываў** у дачыненні не менш як 30 асоб – альтэрнатыўных, незалежных кандыдатаў, іхных прыхільнікаў а таксама блогераў;
- у **масавых затрыманнях**, якія канчаюцца адміністрацыйнымі працэсамі з парушэннем норм справядлівага судовага разбору і права на абарону;
- у **парушэнні права на абарону ў палітычна матываваных крымінальных справах**, парушэнні прынцыпу прэзюмпцыі невінаватасці, парушэнні абароны персанальных звестак і канфідэнцыйнасці следства, у ціску на адвакатаў;
- у **парушэнні выбарчага заканадаўства**, сярод іншага праз адмову ў рэгістрацыі ў якасці кандыдатаў **Сяргея Ціханоўскага, Віктара Бабарыкі і Валерыя Цапкалы**, у ціску на іхныя сем'і;
- у **замінанні альбо пазбаўленні магчымасці дзейнасці незалежных медыяў**, у тым ліку ў рэгулярных затрыманнях журналістаў і блогераў, ціску на іхныя сем'і, завядзенні крымінальных спраў супраць блогераў і адмове ў акрэдытацыі прадстаўнікам незалежных замежных СМІ, прысутных у Беларусі;
- у **замінанні альбо пазбаўленні магчымасці карыстацца Інтэрнэтам**, уключаючы блакаванне незалежных парталаў, блакаванне доступу да сеціва падчас мірных дэманстрацый і мітыngu незалежнага кандыдата ў прэзідэнты Святланы Ціханоўскай;

- у дзеяннях, накіраваных на правядзенне непразрыстых і няроўных выбараў, у т.л. непразрыстым фарміраванні акруговых і ўчастковых выбарчых камісій, стварэнні перашкод для працы ў камісіях людзей, якія падтрымліваюць незалежных кандыдатаў, і грамадзян, якія не маюць дачынення да праўладных рухаў;
- у абмежаванні права на маніторынг за працэсам выбараў назіральнікам, дэлегаваным ад грамадскіх рухаў і незалежных палітычных асяроддзяў;
- у спозненым запрашэнні Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ, праз што не будзе магчыма правільна весці міжнародныя назіранні за прэзідэнцкімі выбарамі, прызначанымі на 9 жніўня (датэрміновае галасаванне пачнецца 4 жніўня).

Мы цэнім свабоду і дэмакратыю найвышэй, таму выказваем сваю салідарнасць з беларускім грамадствам. Мы выказваем салідарнасць з усімі, хто актыўна абараняе правы чалавека і грамадзянскія свабоды ў Беларусі, з усімі, хто на вуліцах беларускіх гарадоў і мястэчак, у Інтэрнэце ці ў цішы сваіх дамоў, мірна змагаецца за магчымаць выбару шляху развіцця сваёй краіны, з усімі, хто аб'ектыўна адсочвае, рэгіструе і апісвае тое, што адбываецца ў Беларусі, а таксама перадае гэтую інфармацыю іншым.

У той жа час мы рашуча заклікаем беларускія ўлады спыніць рэпрэсіі супраць сваіх грамадзян, спыніць усе палітычна матываваныя пераследы, забяспечыць умовы для свабодных і сумленых выбараў, а таксама спыніць выкарыстоўванне сілавых метадаў супраць мірных дэманстрантаў і журналістаў напярэдадні і пасля дня галасавання.

Падпісалі:

Група Замежжа – федэрацыя 53 няўрадавых арганізацый, у тым ліку яе чальцы:

- Хельсінская Фундацыя Правоў Чалавека
- Фундацыя Адукацыя для Дэмакратыі
- Асацыяцыя Усходнееўрапейскі Дэмакратычны Цэнтр
- Фундацыя Супрацоўніцтва Жанчын, NEWW
- Гданьская Асветніцкая Фундацыя
- Польшкая Медычная Місія
- Малапольскае Асветніцкае Таварыства
- Эмнэсі Польшча
- Польшкі Форум Маладых Дыпламатаў

а таксама:

- Фундацыя імя Стэфана Баторыя
- Фундацыя Адказная Палітыка
- Фундацыя Ното Faber
- Камітэт па Абароне Дэмакратыі
- Асацыяцыя супраць Антысемітызму і Ксенафобіі
- Фундацыя Linking Media
- Інфармацыйны офіс "Беларусь ў фокусе"
- Цэнтр Прафесар Браніслаў Герэмек
- Кааліцыя 'Еўрапейскі Фронт'
- Alliance4Europe
- Еўрапейскі Інстытут Аўтсорсінгу
- Фонд ePanstwo

- *Сталічны Інстытут*
- *Форум Грамадзянскага Развіцця*
- *Грамадзянская Сетка Watchdog Польша*
- *Ініцыятыва "Вольныя Суды"*
- *Цэнтр Прапаганды і Аналізу Дэзінфармацыі*